

Правила

за ползването на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ на територията на Община Благоевград за 2024 г.

Правилата за ползването на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ на територията на Община Благоевград са изготвени съгласно изискванията на чл. 37 о, ал.1, т. 2 и ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и съдържат:

- перспективен експлоатационен план за паша;
- правила за определяне начина на разпределение на общинските мери, пасища и ливади за общо и индивидуално ползване на територията на Община Благоевград;
- правила за ползване на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ при спазване на Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти.
- частите от мерите, пасищата и ливадите от ОПФ, предназначени предимно за косене;
  - ветеринарна профилактика;
  - построяване на навеси;
  - охрана;
  - мерки за опазване, поддържане и подобряване за мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждания;
  - режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
- Ред за сключване на договори за наем на мерите, пасищата и ливадите;

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Цел на перспективния експлоатационен план за паша е:

1. Дългосрочно опазване на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ на територията на Община Благоевград за опазване на биологичното разнообразие, с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на мерите, пасищата и ливадите и използване на имотите за други цели.
2. В дългосрочен план да се повиши капацитета за разработване и управление на агроекологични проекти.
3. Установяване на контакти между управляващи, учени и земеделски стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на мерите и пасищата и достигане на максимално възможен екологичен ефект при ефективно разходване на средствата, получени чрез финасовите системи на ЕС, предназначени за развитие на земеделието.

4. Създаване на модел за формиране на сдружения на земеделските производители, които ще допринесат за по-нататъшното социално развитие и икономически растеж на районите.

5. При разпределяне на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ да се отдаде приоритет на земеделски стопанства, покрили европейските изисквания, както и тези с одобрени и изпълняващи в момента проекти по ОП "РСР" за стабилизиране на икономическото състояние на земеделските стопанства и утвърждаване като фактор за развитие на животновъдството.

II. ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НАЧИНА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ

1. **Собствеността на общината върху мерите и пасищата е публична.** Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване с категории се обявява в общините и кметствата и се публикува на интернет страницата на общината в срок до **1 март**.

2. **Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите,** които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно с броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, **но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.** На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени за подпомагане по дейностите от подмерки „Плащания за преминаване към биологично земеделие“ и „Плащания за поддържане на биологично земеделие“, включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животински единици на хектар, независимо от категорията на имотите.

3. **Лицата подават заявление по образец до Кмета на общината в срок до 10 март,** към което прилагат съответните документи, определени в ППЗСПЗЗ.

4. Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ и разпределя имотите за всяко землище. **При разпределението предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок.** Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най-малко животински единици. **Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите**

при наличие на необходимите площи в срок до 1 май.

5. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област.

6. Протоколът на комисията по т. 4 се обявява в кметството и се публикува на интернет страницата на общината и може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпорежи друго.

7. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд след разпределението на имотите по т. 5 в съответното и съседни землища, по заявление от правоимащото лице в срок до 10 юни, комисията по т.4 предоставя служебно на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите и копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

8. Протоколът по т. 7 се обявява в кметството и в сградата на общинската служба по земеделие и се публикува на интернет страницата на общината. **Протоколът може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпорежи друго.**

9. Въз основа на протокола на комисията по т. 4 Кметът на общината, сключва договори за наем по цена, определена по пазарен механизъм /цени, определени за 1 дка от независим лицензиран оценител на земеделски имоти, приети с решение на ОбС-Благоевград/. Минималният срок на договорите е 5 стопански години. Договорите се регистрират в общинската служба по земеделие и се вписват в Служба по вписванията.

10. Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Търговете се провеждат от Кмета на общината - за земите от общинския поземлен фонд. Договорите се сключват за една стопанска година.

11. Останалите след провеждане на търга по т. 10 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на закона. Договорите се сключват за една стопанска година.

По смисъла на §2 д от ДР на ЗСПЗЗ „Общо ползване” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образувание на едно или повече колективни стада.

Съгласно § 23 от ДР на ЗСПЗЗ „Животновъдна единица“ е условна единица за приравняване на броя на различните видове и категории животни, както следва:

1. един кон над 6-месечна възраст, един бивол и едно говедо над двегодишна възраст се равнява на една животинска единица;
2. говедо или бивол на възраст от 6 месеца до две години се равнява на 0,6 от животинска единица;
3. една овца или една коза се равнява на 0,15 от животинска единица.

III. ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА МЕРИ, ПАСИЩА И ЛИВАДИ ОТ ОПФ.

3.1. При ползването на мери, пасища и ливади от ОПФ е необходимо да се спазват **Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, определени и одобрени със ЗАПОВЕД №РД09-122 от 23.02.2015 година на Министъра на земеделието и храните, както следва:**

- ***Национален стандарт 1.***

Забранява се използването на минерални и органични азотосъдържащи торове в буферните ивици;

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти /реки, потоци, канали, езера, язовири, море/, с изключение на оризовите клетки;

- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;

- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;

- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон;

- ***Национален стандарт 2.***

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответният документ за право на ползване /разрешително, договор и др./

- ***Национален стандарт 3.***

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води /Приложение към НСЗ/

- ***Национален стандарт 4.***

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи над 5 ха е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 30 % култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

- ***Национален стандарт 5.***

За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага:

- За обработваеми земи-обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите;
- за трайни насаждения – укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

• **Национален стандарт 6.**

Забранява се изгарянето на стърнищата.

• **Национален стандарт 7.**

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници /синори/ в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност-орлова папрат, чемерика, айлант и аморфа;
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците /от 1 март до 31 юли/.

3.2. Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

1. Директни плащания;
2. чл. 46 и чл. 47 от Регламент /ЕС/ №1308/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти /ЕИО/ №922/72, ЕИО №234/79, ЕО №1037/2001 и ЕО №1234/2007;
3. Следните мерки от Програмата за развитие на селските райони /2014-2020/: Агроекология и климат, Биологично земеделие, Плащания по „Натура 2000“ и Рамкова директива за водите, Плащания за райони с природни или други специфични ограничения;

3.3. Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

IV. ЧАСТИТЕ ОТ МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ

Частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за косене, са регламентирани в чл. 41, ал.2 от **НАРЕДБА №11 от 06.04.2009 г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания"** от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. издадена

от Министерство на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 29 от 17.04.2009 г., а именно:

Съгласно чл. 41, ал. (1) от Наредба №11/06.04.2009 г., „При управлението на дейностите по направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност“ подпомаганите лица спазват следните изисквания:

1. Не използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение 1 и 2 на Регламент на Комисията №889/2008;

2. не изграждат нови отводнителни системи;

3. не разорават затревените площи.

ал. (2) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез косене, спазват изискванията по ал. 1 и извършват:

1. първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли, а в планинските райони съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват (ДВ, бр. 20 от 2008 г.) - в периода 30 юни до 15 август;

2. косенето ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно - от единия край към другия, като използват ниска скорост.

ал. (3) В случаите по ал. 2 подпомаганите лица могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.

ал. (4) Подпомаганите лица, които поддържат затревените площи чрез паша, спазват изискванията по ал. 1 и поддържат гъстотата на животинските единици от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха.“

V. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика, надзор, контрол и борба срещу болестите по животните и зоонози за съответната година, приета съгласно чл. 118, ал.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност. При поява на заразна болест изпълнителният директор на БАБХ издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта. Постоянно действащите към областните управи и кметства на общини епизоотични комисии предприемат действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации, предвидени в съответната наредба.

Съгласно чл. 108, ал. 1 от ЗВМД средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове, ежегодно се осигуряват от бюджета на Министерството на земеделието, храните и горите.

VI. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

Построяването на навеси в мери, пасища и ливади и други земи от ОПФ се извършва съгласно изискванията на НАРЕДБА №19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им.

VII. ОХРАНА

Наемателите на мери, пасища и ливади от Общинския поземлен фонд организират и имат задължението да осигурят при необходимост охрана на ползваните от тях имоти, включени в договора за наем, сключен с община Благоевград, за които са поели задължението да ги подържат в добро земеделско и екологично състояние.

VIII. РЕД ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА НАЕМ НА МЕРИ, ПАСИЩА И ЛИВАДИ ОТ ОПФ ПО РЕДА НА ЧЛ. 37и ОТ ЗСПЗЗ И ЧЛ. 100 ОТ ПЗСПЗЗ

Сключването на договорите за наем на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ се извършва след подаване на *Заявление по образец по реда на чл. 37и от ЗСПЗЗ*. Договорите за наем на мерите, пасищата и ливадите се сключват между Кмета на общината и наемателя.

Животновъдите, наематели на общинските мери, пасища и ливади от ОПФ се задължават:

- да почистват постоянните пасища от нежелана храстовидна растителност (къпина, шипка) и да се провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове (орлова папрат, чемерика);
- да не променят предназначението им и да не ги разорават. Да не ги използват за неземеделски нужди;
- да не допускат замърсяването им с битови, строителни, производствени, опасни и др. отпадъци;
- да не се пали растителност в мерите и пасищата;
- агротехнически мероприятия, като подсяване, торене, борба с плевелната растителност, отводняване и напояване, както и построяването на навеси, се съгласуват и разрешават от общинска администрация Благоевград, а мероприятията почистване от камъни и почистване от храсти от кмета/кметския наместник на населеното място;
- мерите, пасищата и ливадите да се опазват от ерозиране, заблатяване, засоляване и др.;

- лично да съпровождат стадото по пътя до пасището и да се грижат за него в пасището, или да ангажират и изрично посочат друго лице, което да извършва това, от тяхно име и за тяхна сметка.

IX. ПОДДЪРЖАНЕ НА МЕРИТЕ, ПАСИЩАТА И ЛИВАДИТЕ ОТ ОПФ

Поддържането на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ в добро земеделско и екологично състояние за общо и за индивидуално ползване са за сметка на наемателите/ползвателите.

Настоящите Правила за ползването на мерите, пасищата и ливадите от ОПФ на територията на Община Благоевград за 2024 г. са приети с Решение №...70... по Протокол №...3.../2024 г. на Общински съвет – Благоевград.